Published December 27, 2019

Klapalekiana, **55**: 213–215, 2019
ISSN 1210-6100

Mioptachys flavicauda (Coleoptera: Carabidae: Bembidiini: Xystosomina), nový druh střevlíčka pro Českou republiku a Evropu

Mioptachys flavicauda (Coleoptera: Carabidae: Bembidiini: Xystosomina), a new ground beetle for the Czech Republic and Europe

Tomáš KOPECKÝ[1)] & Ondřej KONVIČKA[2)]

[1)] Jamenská 346, 561 64 Jablonné nad Orlicí;
e-mail: kopido@seznam.cz
[2)] Kúty 1959, 760 01 Zlín & Biology Centre CAS,
Institute of Entomology, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice;
e-mail: brouk.vsetin@centrum.cz

Coleoptera, Carabidae, *Mioptachys*, adventive species, faunistics, distribution, Central Europe

Abstract. The first record of an adventive species *Mioptachys flavicauda* (Say, 1823) (Coleoptera: Carabidae: Bembidiini: Xystosomina) from the Czech Republic and Europe is presented. A specimen was collected at one locality in the Czech Republic (the Chateau Park near the village of Krásný Dvůr, Podbořany environs) where it was attracted to UV light (light-trapped). *Mioptachys flavicauda* originates from the Nearctic Region, where it lives under the bark of trees, like the related European autochthonous species *Tachyta nana nana* (Gyllenhal, 1810). Since American species of trees were imported into the park in the 18th and 19th centuries, it cannot be ruled out that the specimen found comes from a viable local population. *Mioptachys flavicauda* differs from *T. nana nana* by the following features: the antennae are shorter, the fourth to tenth antennomeres are as wide as long (moniliform), it has a considerably broader pronotal margin, the elytra are obliquely truncate before the apex, brown with the apical third usually lighter, and the body is only two-thirds of the length.

ÚVOD

Rod *Mioptachys* Bates, 1882 je v současnosti řazen do subtribu Xystosomina (Erwin 1994) a patří spolu se subtribem Tachyina, jehož zástupci žijí i v Evropě a České republice (Kopecký 2017) do tribu Bembidiini. Dvanáct druhů rodu *Mioptachys* žije v neotropické oblasti a jeden druh v nearktické oblasti (Bousquet 2012). Žijí pod kůrou odumřelých stromů, obdobně jako druhy rodu *Tachyta* Kirby, 1837 ze subtribu Tachyina, kam byli dříve řazeni (Erwin 1978). Larvy rodu *Mioptachys* jsou obdobně jako larvy rodu *Tachyta* anatomicky přizpůsobeny životu pod kůrou, což je ale v současnosti považováno za výsledek konvergentního vývoje než jejich blízké příbuznosti (Grebennikov & Maddison 2000). V nearktické oblasti žije jediný druh rodu, a to *M. flavicauda* (Say, 1823). Znám je z Kanady z jižních částí provincií Alberta, Britská Kolumbie, a také z Nového Skotska, ze Spojených států amerických od jejich severu po mexickou hranici (Bousquet 2012). Jedná se o makropterní druh (Ulyshen et al. 2005).

VÝSLEDKY A DISKUSE

Studovaný materiál ***Mioptachys flavicauda*** (Say, 1823):
Česká republika: Bohemia occ., Podbořany env., Krásný Dvůr – zámecký park (5746), 50°14′48″N 13°21′57″E, 31.VII.2017, 1 ♂, na světlo, O. Konvička leg., T. Kopecký det. et coll.

Obr. 1. *Mioptachys flavicauda* (Say, 1823). Imágo ze zámeckého parku Krásný Dvůr. Velikost 1,8 mm. Fotografie: P. Krásenský.
Fig. 1. *Mioptachys flavicauda* (Say, 1823). Imago from the Krásný Dvůr Chateau Park. Body size 1.8 mm. Photograph: P. Krásenský.

Tento immaturní exemplář přilétl na UV světlo v části parku s větším množstvím starých solitérních dubů (obr. 2). Je zřejmé, že nalezený dospělec prodělal vývoj ve zdejším parku. Zámecký park v Krásném Dvoře byl založen v letech 1781–1793 (Veselý et al. 2009). Bylo do něj dovezeno a vysazeno i množství cizích dřevin, včetně druhů původem ze Severní Ameriky (Kocek 2016). Nelze tedy vyloučit, že nalezený severoamerický střevlíček *M. flavicauda* pochází již z místní životaschopné populace. Odlišuje se od autochtonního, habituálně podobného druhu *Tachyta nana nana* (Gyllenhal, 1810) kratšími tykadly se 4.–10. tykadlovým článkem stejné šíře jako délky, výrazně širokým postranním okrajem štítu, na apexu šikmo seříznutými krovkami, o třetinu menší velikostí a hnědými krovkami, které mají obvykle světlehnědou zadní třetinu (obr. 1). Jde o první nález druhu *M. flavicauda* v Evropě a v České republice.

Nalezený jedinec byl srovnán s následujícími exemplář ze Severní Ameriky. *Mioptachys flavicauda*: USA, Maryland, Bethesda, VI.1994, 1 ♂, A. Merta leg., T. Kopecký det. et coll.; USA, Washington, D.C., 23.V.1998, 1 ♀, F. Pavel leg., T. Kopecký det. et coll.

PODĚKOVÁNÍ. Autoři děkují Pavlu Krásenskému (Chomutov) za pořízení fotografie brouka a Dušanovi Trávníčkovi (Zlín) za kontrolu angličtiny.

LITERATURA

BOUSQUET Y. 2012: Catalogue of Geadephaga (Coleoptera, Adephaga) of America, north of Mexico. *ZooKeys* **245**: 1–1722.

ERWIN T. L. 1978: Studies of the subtribe Tachyina (Coleoptera: Carabidae: Bembidiini). Supplement C: discovery of the sister group of Mioptachys Bates, in the Amazon Basin – Inpa psydroides a new genus and species. *The Coleopterists Bulletin* **32**: 29–36.

ERWIN T. L. 1994: Arboreal beetles of tropical forests: the Xystosomi group, subtribe Xystosomina (Coleoptera: Carabidae: Bembidiini). Part I. Character analysis, taxonomy, and distribution. *The Canadian Entomologist* **126**: 549–666.

GREBENNIKOV V. & MADDISON R. 2000: Larvae of Bembidiini (Coleoptera: Carabidae): Subtribes Tachyina and Xystomina. *European Journal of Entomology* **97**: 223–240.

KOCEK K. 2016: Šlechtické *sídlo ve víru moderní doby – Proměny zámeckého parku v Krásném Dvoře.* (*Aristocratic Residence in Modern Times: Changes of Historical Park in Krásný Dvůr*). Bacalar thesis, Univerzita Karlova, Praha, 116 pp. (in Czech, English summary).

KOPECKÝ T. 2017: Family Carabidae Latreille, 1802: subtribe Tachyina Motschulsky, 1862. Pp. 342–354. In: LÖBL I. & LÖBL D. (eds): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1. Archostemata – Myxophaga – Adephaga. Revised and Updated Edition.* Brill, Leiden & Boston, i–xxxiv + 1443 pp.

ULYSHEN M. D., HANULA J. L. & HORN S. 2005: Using Malaise traps to sample ground beetles (Coleoptera: Carabidae). *The Canadian Entomologist* **137**: 251–256.

VESELÝ J., MORAVEC J. & NOVOTNÁ D. 2009: *Plán péče o přírodní památku Krásný Dvůr na období 2014 – 2023*. [*Nature monument care plan of the Krásný Dvůr for 2014 – 2023*]. Unpublished manuscript. Deposited in: Krajský úřad Ústeckého kraje, Ústí nad Labem, 41 pp. (in Czech).

Obr. 2. Místo nálezu druhu *Mioptachys flavicauda* (Say, 1823) – zámecký park (Krásný Dvůr, Česká republika). Fotografie: O. Konvička.

Fig. 2. Collecting locality of *Mioptachys flavicauda* (Say, 1823) – Chateau Park (Krásný Dvůr, Czech Republic). Photograph: O. Konvička.